Raviradan viiden tallin yhteislantala

YMPLTK 17.02.2026 § 9
109/11.03.02.00/2026

Valmistelija Ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi

Viite: 5/11.03.02.00/2025

Ympäristövalvontaan on tullut lukuisia yhteydenottoja koskien Nikulan raviradan ns. viiden tallin yhteislantalan ylitäytöstä sekä lannan säilyttämisestä lantalan ulkopuolella.

Ympäristölautakunta on antanut 26.11.2024 seuraavat määräykset Nikulan raviradan alueella toimivien ravitallien lannankäsittelystä:

1. Tallien lantaa ei saa välivarastoida lantalan ulkopuolella. Kaikki lannat tulee sijoittaa suoraan lantalaan karsinoiden päivittäisen tyhjennyksen yhteydessä.
2. Viiden tallin yhteislantala tulee tyhjentää vähintään neljä (4) kertaa vuodessa lantalan riittävyyden varmistamiseksi. Lantala tulee tyhjentää myös talviaikaan. Talviaikana poisajettavasta lannasta tulee tehdä mahdollinen aumausilmoitus Kaustisen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle osoitteeseen ymparisto@kaustinen.fi.
3. Viiden tallin yhteislantalan tyhjentämisestä tulee olla urakoitsijan kanssa tehtynä lannanvastaanottosopimus, joka tulee esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Yllä mainitut määräykset ovat ympäristönsuojelulain 180 §:n perusteella: ”*Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys voi koskea toimea tai rajoitusta, toiminnan tarkkailua tai tiedottamista taikka valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. Määräys ei voi koskea luvanvaraista, ilmoituksenvaraista eikä rekisteröitävää toimintaa. Määräyksen on oltava kohtuullinen ottaen huomioon toiminnan luonne ja ympäristön pilaantumisen merkittävyys*.”

Ympäristövalvonta katsoo, että toiminta on rikkonut ympäristölautakunnan antamista määräyksistä 1 ja 2.

Vaikka toiminnanharjoittajien toiminta on yksittäiselle toiminnanharjoittajalle alle lupakynnyksen, edellyttää ympäristönsuojelulaki kuitenkin, että kaikki toiminnanharjoittajat ovat tietoiset selvilläolovelvoitteesta mm. koskien pohjaveden ja maaperän pilaamiskieltoa. Niin sanottu nitraattiasetus koskee myös toimintaa ilman ympäristölupaa, mikä velvoittaa toiminnanharjoittajia noudattamaan lannanvarastointimääräyksiä.

Nitraattiasetuksen (1250/2014) 5 § 1 momentti antaa lannan varastoinnista määräyksiä: ” *Tilalla, jolla kertyy lantaa tuotantoeläinten pidosta, tulee olla lannan varastointitila (lantala). Lantalan tilavuuden tulee riittää vähintään 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle. Noudatettavat lantaloiden vähimmäistilavuudet eri lantalajeille ja prosessoiduille lannoille on esitetty liitteessä 1. Lantalan vähimmäistilavuuden laskemisessa voidaan ottaa huomioon viljelijöiden yhteiset lantalat ja pihattojen kuivikepohjat sekä samana laidunkautena laitumelle jäävä lanta. Naudoilla, lukuun ottamatta ympärivuotisesti ulkona kasvatettavia lajeja, huomioon voidaan ottaa*

enintään neljän kuukauden aikana laitumelle jäävä lanta. Vähimmäistilavuudesta voidaan poiketa, jos lantaa luovutetaan sellaiselle hyödyntäjälle, joka voi vastaanottaa sitä ympäristönsuojelulain 27 §:n nojalla myönnetyn luvan perusteella tai jos lantaa luovutetaan toiselle tilalle edellä säädetyllä tavalla varastoitavaksi lantalassa."
Nitraattiasetuksen 7 §:n 1 momentissa on annettu lantalaa koskevat rakenteelliset vaatimukset: "*Lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilojen, lantakourujen ja muiden lannan johtamiseen tarkoitettujen rakenteiden tulee olla vesitiiviit*." 7 §:n 5 mom. edellyttää osaltaan: "*Rakenteiden ja laitteiden tulee olla sellaiset, ettei lannan tai orgaanisten lannoitevalmisteiden siirron, käsittelyn ja varastointitilan tyhjennyksen aikana pääse nesteitä ympäristöön. Kuormaaminen tulee tehdä tiivispohjaisella alustalla*."
Nitraattiasetuksen 8 §:n mukaan voidaan kuivalantaa varastoida poikkeustilanteissa aumassa. Aumauksesta tulee tehdä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kuivalannan aumaa ei voida sijoittaa pohjavesialueelle, tulvanalaiselle alueelle tai saa aiheuttaa vesistön pilaantumista tai sen vaaraa.

Jos ympäristönsuojelulain 180 §:n nojalla annettuja määräyksiä rikotan, voi valvontaviranomainen käyttää hallintopakko ja rangaistusseuraamuksia toiminnan saattamiseksi lainmukaiseksi.

Hallintapakkokeinoja ovat uhkasakko, teettämisuhka tai keskeyttämisuhka. Määräysten rikkominen voi täyttää ympäristörikkomuksen tunnusmerkistön, jolloin toiminnasta voidaan tuomita sakkorangaistus.

Esittelijä

Ympäristötarkastaja Närhi Pia-Lena

Esitys

Ympäristölautakunta katsoo, että yhteislantalan osalta on laiminlyöty ympäristölautakunnan määräämää lantalan tyhjennysvelvoitetta. Lautakunta katsoo myös, että yhteislantalan toiminnassa on laiminlyöty ympäristölautakunnan asettamaa kieltoa varastoida lantaa lantalan ulkopuolella. Edellä mainittujen laiminlyöntien myötä, lautakunta katsoo, että yhteislantalan käytössä on rikottu nitraattiasetuksen 5 § edellyttämää lantalan tilavuusvaatimusta.

Ympäristölautakunta edellyttää lantalan tyhjentämistä viimeistään **23.2.2026 mennessä**.

Ympäristölautakunta pyytää selvitystä lantalan tyhjennysajankohdista sekä tiedot tyhjennyksen suorittaneesta urakoitsijasta. Selvitys tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 3.3.2026 osoitteeseen Kaustisen kunta, ympäristövalvonta, Kappelintie 1, 69600 Kaustinen tai ymparisto@kaustinen.fi.

Toistuvien laiminlyöntien vuoksi, ympäristölautakunta harkitsee jatkotoiminpiteitä, jotta lannan varastointi jatkossa on asianmukainen.

Päätös

Hyväksyttiin

Ympäristölautakunta on päättänyt tehdä katselmuksen raviradan varikkoalueella 3.3.2026 klo 17.00. Katselmukseen pyydetään mukaan alueella toimivia toiminnanharjoittajia, Ravikoulu sekä Raviratan edustaja (Raviseura).